

282.

UCHWAŁA RADY MINISTRÓW

z dnia 18 marca 1949 r.

w sprawie nadania statutu przedsiębiorstwu „Polskie Koleje Państwowe”.

Na podstawie art. 21 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 24 września 1926 r. o utworzeniu przedsiębiorstwa „Polskie Koleje Państwowe” (Dz. U. R. P. z 1948 r. Nr. 43, poz. 312) nadaje się przedsiębiorstwu „Polskie Koleje Państwowe” statut, stanowiący załącznik do niniejszej uchwały.

Uchwała niniejsza wchodzi w życie z dniem ogłoszenia w Monitorze Polskim.

Wykonanie niniejszej uchwały porucza się Ministrowi Komunikacji.

PREZES RADY MINISTRÓW **Józef Cyrankiewicz**

Załącznik do uchwały Rady Ministrów z dnia 18 marca 1949 r. w sprawie nadania statutu przedsiębiorstwu „Polskie Koleje Państwowe”.

S T A T U T**przedsiębiorstwa państwowego „POLSKIE KOLEJE PAŃSTWOWE”.**

§ 1. Przedsiębiorstwo państwowe „Polskie Koleje Państwowe”, zwane w skróceniu „P. K. P.”, działa na podstawie rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 24 września 1926 r. o utworzeniu przedsiębiorstwa „Polskie Koleje Państwowe” (Dz. U. R. P. z 1948 r. Nr. 43, poz. 312), zwanego w dalszym ciągu „dekretem o P. K. P.”, oraz na podstawie niniejszego statutu.

§ 2. Siedzibą przedsiębiorstwa „Polskie Koleje Państwowe” jest m. st. Warszawa.

§ 3. Zakres działania przedsiębiorstwa „Polskie Koleje Państwowe” określa dekret o P. K. P.

§ 4. 1. Na czele przedsiębiorstwa „Polskie Koleje Państwowe” stoi dyrektor generalny kolei państwowych, zwany w dalszym ciągu „dyrektorem generalnym”.

2. Dyrektorowi generalnemu przydani są do pomocy dyrektorzy naczelni.

3. Organem pracy dyrektora generalnego jest Dyrekcja Generalna Kolei Państwowych, zwana w dalszym ciągu „Dyrekcją Generalną”.

4. Organem doradczym dyrektora generalnego jest Narada Dyrektorów.

5. Przedsiębiorstwo P. K. P. dzieli się na okręgi, na czele których stoją dyrektorzy okręgów kolei państwowych. Organami pracy dyrektorów okręgów kolei państwowych są dyrekcje okręgowe kolei państwowych.

6. Poza tym mogą być powoływane jednostki organizacyjne międzydyrekcyjne i centralne zakłady pomocnicze.

§ 5. 1. Do zakresu działania dyrektora generalnego należy, w granicach dekretu o P. K. P., w ramach narodowych planów gospodarczych:

1) reprezentowanie P. K. P. na zewnątrz;

- 2) naczelny zarząd eksploatacją P. K. P.;
  - 3) naczelne kierownictwo utrzymaniem, odbudową, przebudową i rozbudową linii P. K. P.;
  - 4) naczelne kierownictwo projektowaniem oraz dokonywaniem zmian i ulepszeń w przedsiębiorstwie P. K. P., stosownie do postępów techniki i gospodarki kolejowej;
  - 5) zaciąganie zobowiązań w imieniu P. K. P., zgodnie z postanowieniami art. 22 dekretu o P. K. P.;
  - 6) należyte przygotowanie kolei zarządzanych przez P.K.P. do potrzeb obrony Państwa.
2. Poza tym dyrektor generalny:
- 1) przeprowadza w ramach państwowego planu inwestycyjnego budowę, przebudowę i odbudowę linii kolei państwowych, na podstawie osobnego upoważnienia Ministra Komunikacji;
  - 2) sprawuje nadzór zwierzchni nad kolejami nieprzekazanymi w zarząd P. K. P., na podstawie i w granicach uprawnień wynikających ze szczególnych przepisów.
3. Dyrektor generalny jest odpowiedzialny przed Ministrem Komunikacji za celowe, sprawne, gospodarne i dostosowane do wymagań bezpieczeństwa ruchu zarządzanie kolejami eksploatowanymi przez P. K. P. oraz za należyte wypełnianie innych zadań wskazanych w ust. 1 i 2.
- § 6. 1. Dyrektorowi generalnemu przydani są do pomocy czterej dyrektorzy naczelni: ekonomiczny, administracyjno-finansowy, osobowy i eksploatacyjny, mianowani i zwalniani przez Ministra Komunikacji.
2. Dyrektorzy naczelni sprawują nadzór nad właściwymi rzeczowo służbami, biurami i samodzielnymi wydziałami (§ 8).
3. Zakres działania dyrektorów naczelnych określi regulamin wydany przez dyrektora generalnego w granicach postanowień § 5, a zatwierdzony przez Ministra Komunikacji.
4. Dyrektora generalnego zastępuje jeden z dyrektorów naczelnych wyznaczony przez Ministra Komunikacji na wniosek dyrektora generalnego.
- § 7. 1. Organem doradczym dyrektora generalnego, powołanym do służenia mu pomocą fachową przy rozpatrywaniu spraw zasadniczych — jest Narada Dyrektorów, złożona z dyrektora generalnego jako przewodniczącego, z dyrektorów naczelnych, z dyrektorów służb i biur i naczelników samodzielných wydziałów (§ 8).
2. Poddawanie w myśl ust. 1 spraw pod obrady Narady Dyrektorów jest obowiązkiem dyrektora generalnego.
3. Dyrektor generalny wydając decyzję w sprawach, w których Narada Dyrektorów wydała opinię, bierze pod rozważenie opinię Narady Dyrektorów.
4. Szczegółowy zakres działania i tryb pracy Narady Dyrektorów określi regulamin nadany przez Ministra Komunikacji na wniosek dyrektora generalnego.
- § 8. 1. Dyrekcja Generalna jako organ pracy dyrektora generalnego dzieli się na Służby: Ruchu (I), Handlową (II), Mechaniczną (III), Drogową (IV), Elektrotechniczną (V), Kolei Dojazdowych (VI), Zdrowia (VII), na Biura: Planowania (Pl), Organizacji (Or), Inwestycji (I), Gospodarki Materiałowej (M), Kadry (K), Finansowe (F), Prawne (Pr), Wojskowe (W), na Samodzielne Wydziały: Administracyjny (A), Ochrony Kolei (OK), Do Spraw „Służba Polsce“ (SP) oraz na Naczelny Inspektorat Kontroli (NK).
2. Służba Ruchu dzieli się na Wydziały: Ogólny (1), Ruchu Pasażerskiego (2), Ruchu Towarowego (3), Techniczny (4).
3. Służba Handlowa dzieli się na Wydziały: Ogólny i Taryf Osobowych (1), Ekonomiczny i Taryf Towarowych (2), Ekspedycyjny (3).
4. Służba Mechaniczna dzieli się na Wydziały: Ogólny (1), Parowozowy (2), Wagonowy (3), Techniczny (4), oraz na Samodzielny Referat Mototrakcyjny (5).
5. Służba Drogowa dzieli się na Wydziały: Ogólny (1), Nawierzchni (2), Podtorza i Mostów (3), Budynków (4), Pomiarowy (5).
6. Służba Elektrotechniczna dzieli się na Wydziały: Zabezpieczenia Ruchu Pociągów (1), Telekomunikacyjny (2), oraz na Samodzielne Referaty: Ogólny (3), Energetyki (4), Trakcji Elektrycznej (5).
7. Służba Kolei Dojazdowych dzieli się na Wydziały: Ogólny i Przewozowy (1), Mechaniczny (2), Drogowy (3).
8. Służba Zdrowia dzieli się na Wydziały: Ogólny (1), Lecznictwa (2), Higieny i Bezpieczeństwa Pracy (3).
9. Biuro Planowania dzieli się na Wydziały: Planowania Inwestycyjnego (1), Planowania Eksploatacyjnego (2).
10. Biuro Kadry dzieli się na Wydziały: Obsad (1), Szkolenia (2), Pracy i Placy (3), Socjalny (4).
11. Biuro Finansowe dzieli się na Wydziały: Budżetowy (1), Dochodowy (2), Rozchodów (3), Księgowości (4).
12. Biuro Prawne dzieli się na Wydziały: Ogólno-Prawny (1), Cywilno-Procesowy (2).
13. Na czele służb i biur stoją dyrektorzy służb i biur, mianowani i zwalniani przez Ministra Komunikacji na wniosek dyrektora generalnego.
14. Na czele samodzielnych wydziałów oraz wydziałów w służbach i w biurach stoją naczelnicy, a na czele samodziel-

nych referatów kierownicy, mianowani i zwalniani przez Ministra Komunikacji na wniosek dyrektora generalnego.

15. W ciągu dwóch lat, licząc od dnia wejścia w życie niniejszego statutu, Minister Komunikacji może w porozumieniu z Prezesem Rady Ministrów i z Ministrem Skarbu łączyć i dzielić komórki organizacyjne wymienione w ust. 1—12.

§ 9. 1. Do pomocy dyrektorom służb mogą być ustanowieni przez Ministra Komunikacji, na wniosek dyrektora generalnego, wicedyrektorzy służb, zasadniczo jeden, wyjątkowo dwóch dla jednej służby.

2. Zakres działania wicedyrektorów służb określa właściwy dyrektor naczelny, a zatwierdza dyrektor generalny.

3. Wicedyrektor służby, wyznaczony przez dyrektora generalnego, zastępuje dyrektora służby, przejmując w czasie zastępstwa wszystkie uprawnienia, obowiązki i odpowiedzialności służbową dyrektora służby.

§ 10. 1. Kierownictwo finansowe przedsiębiorstwa P. K. P. w Dyrekcji Generalnej K. P. sprawuje dyrektor naczelny administracyjno-finansowy. W razie jego nieobecności zastępuje go w tym zakresie dyrektor Biura Finansowego.

2. Kierownik finansowy ponosi na równi z dyrektorem generalnym odpowiedzialność za przestrzeganie przepisów normujących gospodarkę finansową przedsiębiorstwa P. K. P., w szczególności za stan księgowości, sporządzenie planu finansowego i jego wykonanie oraz za właściwe i terminowe sporządzanie bilansów i innych sprawozdań finansowych.

§ 11. 1. Zaciąganie przez „Polskie Koleje Państwowe“ zobowiązań w granicach art. 22 dekretu o P. K. P. winno być poprzedzone opinią kierownika finansowego co do zgodności zamierzonego zobowiązania z przepisami normującymi gospodarkę finansową.

2. Kierownik finansowy zawiadamia niezwłocznie Ministerstwo Komunikacji i instytucję finansującą o zobowiązaniach zawartych wbrew zgłoszonej przez siebie opinii oraz o zarządzonych na piśmie przez dyrektora generalnego i dokonanych przez siebie innych czynnościach z zakresu gospodarki finansowej, co do których zgłosił swój sprzeciw.

§ 12. Minister Komunikacji ustanawia, na wniosek dyrektora generalnego, pełnomocników handlowych przedsiębiorstwa P. K. P. i określa granicę pełnomocnictw każdego z nich.

§ 13. 1. Szczegółowy zakres działania dyrektora generalnego, z uwzględnieniem spraw wymagających zatwierdzenia przez Ministra Komunikacji, oraz zakres działania i szczegółową organizację wewnętrzną Dyrekcji Generalnej określi regulamin Dyrekcji Generalnej ustalony przez Ministra Komunikacji.

2. Organizację i zakres działania Biura Wojskowego i Naczelnego Inspektoratu Kontroli określa osobne przepisy.

§ 14. 1. Dyrektorów okręgów kolei państwowych mianuje i zwalnia Minister Komunikacji na wniosek dyrektora generalnego.

2. Do zakresu działania dyrektorów okręgów należy bezpośredni zarząd kolejami eksploatowanymi przez P.K.P. w okręgach, w szczególności czuwanie nad ich należytym stanem i rozwojem, kierownictwo eksploatacją, w ramach planów gospodarczych, przygotowanie kolei do potrzeb obrony Państwa, utrzymywanie łączności z klientelą kolei oraz wypełnianie innych zadań poruczonych im przez dyrektora generalnego.

3. Dyrektor okręgu podlega bezpośrednio dyrektorowi generalnemu, jednakże polecenia służbowe otrzymuje również od właściwych rzeczowo organów Dyrekcji Generalnej i jest odpowiedzialny za celowe i oszczędne prowadzenie gospodarki kolejami okręgu w granicach obowiązujących przepisów.

§ 15. Dyrektorowi okręgu przydany jest do pomocy jeden lub dwóch wicedyrektorów okręgu; w razie przydania dwóch wicedyrektorów jeden z nich jest wicedyrektorem administracyjno-ekonomicznym, drugi eksploatacyjno-technicznym. Zakres działania wicedyrektorów okręgu określa dyrektor okręgu za zgodą dyrektora generalnego.

§ 16. Dyrekcje okręgowe kolei państwowych jako organa pracy dyrektorów okręgów dzielą się na wydziały i biura, z naczelnikami wydziałów i biur na czele, mianowanymi i zwalnianymi przez Ministra Komunikacji na wniosek dyrektora generalnego.

§ 17. 1. Kierownictwo finansowe w dyrekcjach okręgowych kolei państwowych sprawują naczelnicy biur finansowych. W razie ich nieobecności kierownictwo finansowe sprawują osoby przez nich upoważnione.

2. Przepisy o prawach i obowiązkach kierownika finansowego w Dyrekcji Generalnej K. P. (§§ 10 i 11) stosuje się odpowiednio do kierowników finansowych w dyrekcjach okręgowych, z tą różnicą, że w razie dokonania czynności, co do której kierownik finansowy zgłosi sprzeciw, kierownik finansowy powiadamia o tym Dyrekcję Generalną.

§ 18. Szczegółowy zakres działania dyrektorów okręgów kolei państwowych oraz zakres działania i organizację wewnętrzną dyrekcji okręgowych kolei państwowych określi regulamin zatwierdzony przez Ministra Komunikacji.

§ 19. 1. Dyrektorem okręgów kolei państwowych podlegają, z wyjątkami określonymi w regulaminie (ust. 3), naczelnicy oddziałów kolei państwowych, sprawujący bezpośredni nadzór nad miejscowymi organami wykonawczymi.

2. Naczelnicy oddziałów podlegają bezpośrednio dyrektorowi okręgu, jednakże polecenia służbowe otrzymują także od właściwych rzeczowo organów dyrekcji okręgowej.

3. Zakres działania i sposób powoływania organów, o których mowa w ust. 1, oraz zakres działania i organizację wewnętrzną ich jednostek pracy określają regulaminy ustalone przez dyrektora generalnego.

§ 20. 1. Minister Komunikacji może, na wniosek dyrektora generalnego, powoływać w drodze zarządzeń wydawanych w porozumieniu z Prezesem Rady Ministrów i z Ministrem Skarbu, osobne jednostki organizacyjne międzydyrekcyjne (dyrekcje, zarządy, kierownictwa, biura itp.) i zakłady pomocnicze do załatwiania spraw i czynności nadających się do centralnego prowadzenia, do spraw i czynności specjalnych lub nadających się do skupienia w zakładach pomocniczych P. K. P.

2. Organa stojące na ich czele (dyrektorzy, naczelnicy, kierownicy) podlegają bezpośrednio dyrektorowi generalnemu i są przed nim odpowiedzialne za prowadzenie czynności. Organa takie otrzymują zlecenia służbowe także od właściwych rzeczowo organów Dyrekcji Generalnej.

3. Jednostki organizacyjne i zakłady pomocnicze, o których mowa w ust. 1 i 2, są upoważnione do wydawania dyrektorom okręgów poleceń i instrukcji służbowych w zakresie ustalonym w regulaminach (ust. 4).

4. Zakres działania i organizację jednostek organizacyjnych i zakładów pomocniczych, o których mowa w ust. 1 i 2, określają regulaminy ustalone przez Ministra Komunikacji na wniosek dyrektora generalnego.

§ 21. Wewnętrznym organem służbowym przedsiębiorstwa P. K. P. jest Dziennik Zarządzeń Polskich Kolei Państwowych wydawany przez Dyrekcję Generalną.

283.

OBWIESZCZENIE PREZESA RADY MINISTRÓW

z dnia 26 marca 1949 r.

o sprawie wykazu osób prawnych prawa publicznego, których lokale użytkowe zwolnione są od wpłat na Fundusz Gospodarki Mieszkaniowej.

Na podstawie § 6 lit. d) rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 28 września 1948 r. w sprawie zwolnień i ulg w opłaceniu czynszów za najem lokali mieszkalnych oraz zwolnień od wpłat na Fundusz Gospodarki Mieszkaniowej (Dz. U. R. P. Nr 49, poz. 374) ustalam, że od wpłat na Fundusz Gospodarki Mieszkaniowej zwolnione są lokale użytkowe, zajmowane przez cechy rzemieślnicze i ich związki.

PREZES RADY MINISTRÓW Józef Cyrankiewicz